

Фиқҳ дарслари (228-дарс) Кусуф ва хусуф намози

19:00 / 28.04.2023 3056

Қуёш тутилғанда жуманинг имоми одамлар билан икки ракъат нафл намоз ўқыйди.

Бу намоз худди жума ва икки ийд намозлари каби бўлади.

يَلَّوْلَاقْرَاحْمَنْبَصِيَّبَقْنَعْ
تَفْسُكْهَلَاقْنَعْهُلَالِيَضَرَ
هَلَلَالُوسَرَدَعْيَلَعْسُمْشَلَا
جَرَحَفَمَلَسَوْهَلَعْهُلَالِيَلَصَ
ذِئْمَوْيُهَعَمَأَنَأَوْهَبْوَثُرَجَيْمَعَزَفَ
نَيَتَعْلَكَرَيَلَصَفَهَنَيَدَمْلَابَ

مُثَمَّـا يَقُـلـا مـهـيـفـلـأـطـافـ
 هـدـهـأـمـنـإـلـأـقـفـ تـلـجـنـأـوـ فـرـصـنـا
 أـذـإـفـ،ـهـبـهـلـأـفـوـخـيـتـأـيـأـلـا
 هـأـلـصـثـدـحـأـكـ اـوـلـصـفـأـهـوـمـتـيـأـرـ
 هـأـوـرـهـبـوـتـكـمـلـأـنـمـأـهـوـمـتـيـلـصـ
 يـئـأـسـنـلـأـوـدـوـأـدـ وـبـأـ.

Қобийса ибн Мухориқ ал-Хилолий розияллоҳу анхудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг даврларида қуёш тутилди. Бас, у зот дахшатга тушган ҳолда кийимларини судраб, (шошилиб) чиқдилар. Мен ҳам ўша куни у зот билан Мадинада эдим. Бас, икки ракъат намоз ўқидилар. Иккисида қиёнми узоқ қилдилар. Сўнг қуёш очилганда қайтдилар ва:

«Албатта, булар оят-белгилардир. Аллоҳ таоло улар билан бандаларини қўрқитади. Қачон уларни кўрсангиз, энг яқиндаги ўқиган фарз намозингиз каби намоз ўқинг», дедилар».

Имом Абу Довуд ва Насоий ривоят қилишган.

Камол ибн Ҳумом: «Ўшанда бомдод намозидан кейин, қуёш икки найза бўйи кўтарилиганда тутилган эди», деган.

Иккисида қироатни махфий ва узоқ қилади.

لـأـقـهـنـعـهـلـلـاـيـضـرـهـرـمـسـنـعـ
 هـلـلـاـيـلـصـهـبـنـلـاـنـبـهـلـصـ

اَلْفُوسُكِ يَفَمَلَسَ وَهِيَلَعَ
بَخْصَ اُهَاوَرَ .اَتْوَصُهَلُعَمْسَنَ
دَنَسَلَا

Самура розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам қуёш тутилганда бизга имом бўлиб намоз ўқидилар. Биз у зотнинг овозларини эшитмадик».

«Сунан» эгалари ривоят қилишган.

Чунки қуёш кундузи тутилади. Кундузги жамоат намозларида қироат махфий бўлади.

اَلْصِيَافِ اَنْكُشَيْأَعْتَلَاقَ وَ
يَفُهَتَءَارَقُتْرَحَفِفُوسُكِ
،َرَقَبُلِاَرُوسَبِيَلُوَالِعَكَرَلَا
نَأْرَمَعِلَّاَرُوسَبِيَنَأْثَلَا يَفَوَ
دُواَدُوبَهَاوَرَ.

Оиша розияллоху анҳо:

«Кусуф намозида эдик. У зотнинг қироатларини биринчи ракъатда Бақара сурасига, иккинчисида эса Оли Имронга тахмин қилдим», деганлар.

Абу Довуд ривоят қилган.

Қироат махфий бўлганидан, қайси сура қироат қилинганини билиб бўлмаган. Шу билан бирга, қироат узоқ бўлгани ҳам билиниб турибди.

Сүнгра то қуёш очилиб кетгунча дуо қилади.

Чунки Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам шунга амр қилғанлар.

نَعْهُلَلِي ضَرَسْوْمِ يَبَأْنَعْ
يَلَعْهُلَلِي لَصِيَبَنَلَنَعْ
يَتَلَرَتَأْيِلَوَدَهْنِإَلَاقَمَلَسَوْ
دَحَأْتَوَمَلُنُوكَتَلُهُلَلُسَرِيْ
أَلَسَرِيْهُلَلِنَكَلَوْهَتَأْيَحَلَلَوْ
مُتْيَأْرَادِإِفْهَدَابِعَأَوْبُفَوَخُيْ
هَرْكَذَيَلِإِأُعَزْفَأَفَيِشَأْنَمْ
سَمَحَلِهَأَوَرَافَغَتْسَأَوَهَيَأْعَدَوْ
يَذْمَرَتَلِإِ

Абу Мусо розияллоҳу анхудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Албатта, Аллоҳ юборадиган ушбу оятлар бирорвнинг ўлими ёки ҳаёти учун бўлмайди. Лекин Аллоҳ уларни бандаларини қўрқитиш учун юборади. Бас, улардан бир нарсани кўрсангиз, Аллоҳга зикр ва дуо қилишга, истиғфор айтишга шошилинг», дедилар».

Бешовларидан фақат Термизий ривоят қилмаган.

Бу намозда жумадаги каби хутба қилинмайди. Чунки Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам намоз ўқишига амр қилғанлар. Хутба қилишга амр қилмаганлар.

Агар имом ҳозир бўлмаса, худди хусуфдаги каби, якка-якка ўқийдилар.

Чунки Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг хусуф намозини жамоат билан ўқиганлари нақл қилинмаган. Шунинг учун хусуф намозини уйларда оддий нафл намозлари каби ўқилади.

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 5 октябрдаги 03-07/7013-рақамли хulosаси асосида чоп этилган.